

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบโครงการ เรื่องการถนอมอาหาร
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
Development of a Learning Activity Based on Project Model
Entitled “Food Preserving” on Career and Technology Learning
Substance Group for Prathom Suksa 6

ผู้วิจัย นางพัชรินทร์ วิทยาสุก

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภุมพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2) ดร.พจมาน ชำนาญกิจ

Researcher : Mrs. Patcharin Winyasook;

Thesis Advisors : (1) Asst. Prof. Dr. Bhumbhong Jomhongbhibhat (2) Dr. Potchaman Chumnankit

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบโครงการ เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบโครงการ เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการเรียนรู้ 3) ศึกษาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบโครงการ เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบโครงการ เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าพวง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 32 คนซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบโครงการ เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.77/82.34 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบโครงการ เรื่องการถนอมอาหาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ทักษะการปฏิบัติงานด้านการถนอมอาหารและด้านการทำโครงการของนักเรียน อยู่ในระดับดีมาก
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบโครงการ เรื่องการถนอมอาหาร อยู่ในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) to develop the learning activity based on project model entitled “Food Preserving” on Career and Technology learning substance group for Pratom suksa 6 on the efficiency criteria of 80/80, 2) to compare the students’ learning achievement learning through project model entitled “Food Preserving” on Career and technology learning substance group for Pratom Suksa 6, 3) to study the practical skill learning through project model entitled “Food Preserving” on Career and Technology learning substance group for Pratom suksa 6, and 4) to study the satisfaction of students to the learning activity based on project model entitled “Food Preserving” on Career and Technology learning substance group for Pratom suksa 6. The subjects were 32 Pratom Suksa 6 students of Banpapang School in the second semester of academic year 2010. They were selected by Cluster Random Sampling. The design of this study was One Group Pretest–Posttest Design. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and t-test (Dependent Samples).

The results of the research were as follows:

1. The efficiency criteria of the developed learning activity based on project model was 81.77/82.34 which was higher than the standard criteria (80/80).
2. The students’ learning achievement was higher than before learning through the developed learning activity based on project model at the .01 level of significance.
3. The practical skill on Food Preserving and project practices of students were at the very good level.
4. The satisfaction of students to the learning activity based on project model entitled Food Preserving was at the highest level.

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษากล่าวถึงการจัดการศึกษามีสาระสำคัญตอนหนึ่งสรุปได้ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดควรต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ฝึกการปฏิบัติให้คิด

เป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสามารถประยุกต์ความรู้มาใช้ประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความปกติสุข ฉะนั้นครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็น ผู้ชี้นำ ผู้ถ่ายทอดความรู้ มาเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลายเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีการพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเองเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 21) ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา จึงมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์กับสังคมและตนเองตามบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะ

พลเมืองที่ดี ตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การพัฒนากระบวนการเรียนรู้จึงต้องพัฒนาให้สอดคล้อง เกื้อกูลต่อสภาพการดำรงชีวิตจริงตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นนั้นๆ ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการและงานอาชีพมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีความรู้สำหรับพัฒนาตนเอง พัฒนางานอาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 22)

ในปัจจุบันการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากโรงเรียนยังไม่ได้มีการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูผู้สอนขาดความรู้ความสามารถในงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูไม่เข้าใจในหลักการสอน ครูมักสอนเนื้อหามากกว่าการปฏิบัติจริงและเน้นการวัดและประเมินผลด้านเนื้อหาความรู้ (ทิศนา แคมมณี, 2543, หน้า 11) สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ที่เสนอไว้ใน การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาครูส่วนใหญ่สอนเน้นเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยใช้วิธีสอนแบบตรงหรือสอนโดยวิธีบอกความรู้ อธิบายเนื้อหาใช้สื่อประกอบบ้างเล็กน้อย การวัดและประเมินผลใช้การทดสอบความรู้โดยใช้ข้อสอบที่เน้นความรู้ความเข้าใจเท่านั้น สภาพการเรียนของนักเรียน นักเรียนเรียนรู้เรื่องต่างๆ จากการรับฟังคำอธิบาย การบอกเล่าของครูผู้สอนที่เน้นความรู้ความเข้าใจด้านเนื้อหา การเรียนรู้ยังอยู่ในลักษณะที่ครูเป็นศูนย์กลางถึง จะมีการปฏิบัติกิจกรรมบ้างก็เป็นเพียงปฏิบัติกิจกรรมตามที่ครูสั่ง ความรู้ที่ได้รับจึงเกิดจากการท่องจำและทำความเข้าใจเนื้อหา มากกว่าการศึกษาค้นคว้าหรือการปฏิบัติจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 11) ซึ่งวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง คิดวางแผนและดำเนินการตามแผนที่วางไว้มีหลายวิธี วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยฝึกทักษะพื้นฐานการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในด้านการคิด อย่างมีระบบ รู้จักการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ อย่างมีระบบ รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีทักษะการตั้งคำถามและรู้จักแสวงหา

คำตอบ มีทักษะการพูด อ่าน เขียน ตลอดจนรู้จักคิดและตัดสินใจในการสร้างทางเลือกอย่างมีเหตุผล การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการสามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักกระบวนการการทำงาน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (ปรียากร ผางแก้ว, 2546, หน้า 89-94) และพบว่าวิธีการเรียนรู้แบบโครงการเป็นการเปิดโอกาสให้กับนักเรียนทุกคน ได้ก้าวไปสู่วิธีการเรียนอย่างแท้จริง ทำให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดผลกระทบบนด้านบวกจริง (Niesz, 2004, p.95-A) จากการสังเกตและศึกษาสภาพปัญหา การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าผาง พบว่า ธรรมชาติของวิชาเป็นการเรียนรู้ทฤษฎีพร้อมกับการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ซึ่งสภาพการเรียนการสอนส่วนใหญ่ นักเรียนได้เรียนรู้จากหนังสือเรียนและการทำแบบฝึกหัดจึงทำให้ไม่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนเท่าที่ควร ตลอดจนนักเรียนไม่มีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงานไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งในชุมชนมีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมากในฤดูกาลที่มีผลผลิตมาก ผลผลิตบางชนิดยังไม่มีการนำมาแปรรูปเมื่อผลผลิตมีมาก บางครั้งก็ปล่อยให้เน่าเสีย คนในชุมชน ไม่สามารถนำผลผลิตที่ได้มาแปรรูปให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าและหลากหลายวิธี รวมทั้งมีกรรมวิธีการถนอมอาหารที่ไม่ถูกต้องจากการสอบถามนักเรียน พบว่ามีความต้องการที่จะให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องการถนอมอาหารในโรงเรียน ด้วยเหตุผลที่ว่า หากนักเรียนมีความรู้ก็สามารถนำไปถ่ายทอดให้กับผู้ปกครองหรือคนในชุมชนได้รับความรู้ด้วยรวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายเกิดทักษะในการทำงานและการประกอบอาชีพ และจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านป่าผาง พบว่า จุดที่ควรพัฒนาและมีผลการประเมินในระดับพอใช้ ได้แก่ มาตรฐานที่ 25 กล่าวคือสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ มีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา การจัดการกิจกรรมอย่างหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของ

ผู้เรียน สนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การประเมินพัฒนาการผู้เรียนอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีสื่อการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547, หน้า 9)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ได้วางแผนการทำงานศึกษาค้นคว้าวิธีถนอมอาหารร่วมกันอย่างเป็นระบบด้วยการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ แล้วนำมาปฏิบัติจริงด้วยตนเอง สามารถสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ค้นพบโดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้นแนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดจนสิ้นสุดกระบวนการ การทำโครงงานจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ที่ยั่งยืน และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

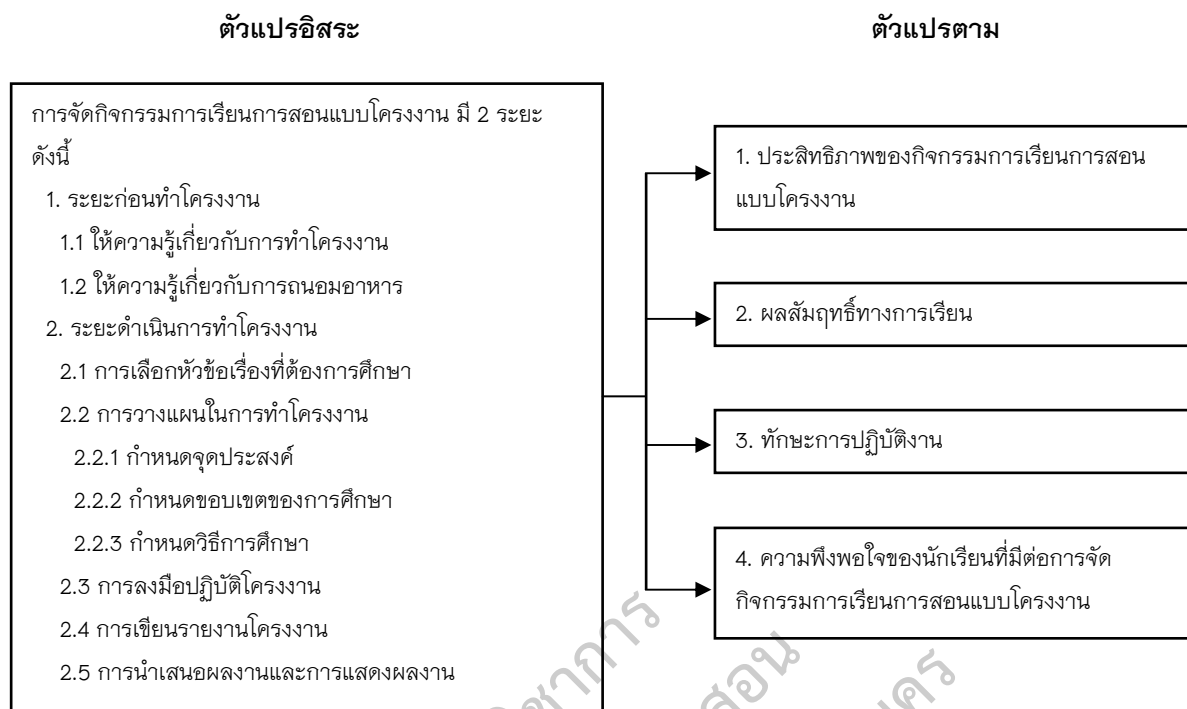
1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการเรียน

3. เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์อำนวยการเครือข่ายโพนสามัคคี จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านนาตงสหราษฎร์อุทิศ และโรงเรียนบ้านป่าพวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 67 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าพวง อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เนื่องจากนักเรียนในห้องเรียนดังกล่าวมีลักษณะเป็นชั้นเรียนที่ความสามารถ ประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับดี ปานกลางและอ่อน ลักษณะกลุ่มประชากรมีสภาพที่คล้ายคลึงกันกับห้องเรียนอื่นๆ ดังนั้นจึงเป็นตัวแทนของประชากรได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้เครื่องมือ 5 ประเภท คือ

- 2.1 กิจกรรมการเรียนการสอนและแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 แผน
- 2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ
- 2.3 แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน จำนวน 2 ชุด
- 2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ
- 2.5 แบบประเมินโครงงาน จำนวน 1 ชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้เตรียมนักเรียนก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการทดสอบก่อนเรียน ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2553 โดยชี้แจงให้คำแนะนำเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักเรียน นัดหมายเวลาเรียน

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 ชั่วโมง สอนสัปดาห์ละ 2 วัน รวมสอนทั้งหมด 5 สัปดาห์ ทดลองสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างวันที่ 5 พฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2553 และดำเนินการประเมินด้านความรู้ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน กระบวนการทำงาน กระบวนการกลุ่ม จิตพิสัยและผลการปฏิบัติงานตามแบบประเมินในทุกแผนการเรียนรู้ไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนและหลังเรียน บันทึกคะแนนจากการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำการทดสอบระหว่างเรียน

3. ทำการทดสอบหลังเรียนใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ เพื่อหาค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน และหาคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนรู้ตามแผนการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพ E_1/E_2

2. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples

3. ประเมินทักษะการปฏิบัติงาน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินทักษะการทำโครงงานและแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานถนอมอาหารมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์

5. การประเมินโครงงาน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินโครงงานมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
 - 1.1 การหาค่าความยาก (Difficult) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.3 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 - 1.4 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตัดสินเป็นรายชื่อ
- สถิติพื้นฐาน
 - 2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน
- วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.77/82.34 ซึ่งมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบโครงงาน เรื่องการถนอมอาหาร มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

3. ทักษะการปฏิบัติงานด้านการถนอมอาหารของ นักเรียนอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 2.76$)

4. ทักษะการปฏิบัติงานด้านการทำโครงงานของ นักเรียนอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 2.79$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียน การสอนแบบโครงงานไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ แสดงว่าแผนการจัดการ เรียนการสอนแบบโครงงานที่พัฒนาขึ้น ครูผู้สอนสามารถ นำมาใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการ ถนอมอาหาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบ และสามารถปรับเปลี่ยน วิธีสอนได้ตามความเหมาะสมมีการเตรียมสื่อให้พร้อม สามารถใช้สื่อของจริงชนิดอื่นแทนหรือสื่อการเรียนรู้ ใกล้เคียง

1.2 ในการสอนแต่ละครั้งควรมีการยืดหยุ่นด้าน เวลาหรือมอบหมายงานให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม นอกเหนือเวลาเรียน ซึ่งครูต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาและ ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

1.3 การนำเสนอโครงงานสามารถทำได้หลาย รูปแบบตามความเหมาะสม เช่น การจัดนิทรรศการ การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การตัดป้ายนิเทศแสดงผลงาน

1.4 ครูผู้สอนอาจใช้เครื่องมือในการวัดและ ประเมินผลอย่างหลากหลาย นอกเหนือจากที่ระบุไว้ใน แผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการเรียนการสอน

1.5 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมในขณะจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกด้าน เช่น พฤติกรรมด้านความ รับผิดชอบ พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย พฤติกรรม การมีส่วนร่วมระหว่างเรียน ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบโครงงานในเนื้อหาวิชาอื่นหรือในระดับชั้นอื่น ตามความเหมาะสม

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนแบบโครงงานที่มีผลต่อคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบ โครงงานกับวิธีการสอนแบบอื่นตามความเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

ทิศนา แคมมณี. (2543). การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา, *วารสารครุศาสตร์*. 5(12), 11.

ปรียากร ผางแก้ว. (2546). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การออกแบบผลิตภัณฑ์จากต้นกล้วย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านป่าผาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1*. สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 12.

Niesz, Tallia Mari.e. (2004). How The Project Approach Provides Opportunities for Authentic Learning.

Dissertation Abstracts International, 42(2), 95-A.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร